

Banda mee te nemen op straffe van een boete van rsd 100 per slaaf. Dit gebeurde op grote schaal en stelde de schepen van de Compagnie bloot aan ongelukken. In bijzondere gevallen kan de gouverneur-generaal wel toestemming geven. Op het gezamenlijke verzoek van de nu twintig arakbranders is bepaald dat er per jaar maar zes maanden gestookt mag worden. [fol. 1290] Bij besluit van 14 november 1755 kon dit nog negen, of twaalf maanden zijn. Met voorkennis van de desbetreffende baljuw, of drost mag er slechts driemaal per dag gebrand worden, terwijl op voorstel van de branders de recognitie voor de Compagnie twee leggers per maand, of vierentwintig per jaar blijft. Immers, de stooktijd was reeds bij plakkaat van 6 april 1752, artikel 15 op zes maanden gesteld en werd nu beperkt om overproductie te voorkomen. Het besluit van 17 december geeft bijzonderheden. Toen werd ook bepaald dat venduhouders ieder geschut slechts met kennis van de directeur-generaal mogen veilen, zodat de Compagnie haar voorkeursrecht kan uitoefenen. Als dit voorschrift wordt overtreden, dan zal men het geschut confisceren, terwijl de venduhouders de eigenaars schadeloos moeten stellen. Het plakkaat van 29 mei 1752 dat inhoudt, dat geschut uitsluitend met toestemming van de baljuw of drost gegoten, gerepareerd of verkocht mag worden, blijft van kracht. [fol. 1291] De Jakatrasede bovenlanden waren rustig en brachten dit jaar meer op dan in 1761, namelijk 26.412 lb peper, 3237 lb indigo, 9580 lb katoengaren en 1.403.500 lb koffie. Nadere bijzonderheden, verstrekt door de gecommiteerde voor inlandse zaken, zijn te vinden bij de resolutie van 31 december 1762. De kapitein van de oostzijdse Javanen, Suta Wangsa, is wegens trouwe dienst door zijn voorouders en hemzelf, bij besluit van 19 oktober, begiftigd met het bezit voor hem en zijn opvolgers van een stuk braakliggend land van de Compagnie, vijftien of zestien uur zuidoostelijk van Batavia. Over de bovenlanden wordt slechts vermeld [fol. 1292] dat, bij besluit van 6 april en 19 oktober, de gouverneur-generaal suikermolens die weggelopen slaven tot schuilplaats dienen, ten alle tijden kan laten doorzoeken, en dat de premie op het vangen van tijgers is afgeschaft. De inkomsten van Jakatra bedroegen in 1760/61 reeds f 66.519 meer dan het voorafgaande jaar. In 1761/62 was dit vermeerderd met nog eens f 25.417 tot f 1.063.552. Er wordt gehoopt dat ze nog verder zullen stijgen, want de domeinen zijn verpacht voor f 77.928,- per maand. Dit is niet alleen f 2364,- meer dan per eind december 1761, maar zelfs f 1680,- meer dan in 1760, toen ze hoger dan ooit waren. Hoewel daarom is gevraagd, is aan geen pachter terugbetaling gedaan en slechts aan een enkele uitstel van betaling verleend. Slechts de pachter van de korenmolen kreeg op 7 december, op zijn verzoek om drie maanden terugbetaling, anderhalve maand [fol. 1293], omdat er door schaarste inderdaad minder tarwe was gemalen en de pachter dan volgens de overeenkomst tegemoetgekomen moet worden. De negotieboekhouder berichtte op 1 oktober dat van de achterstallige pacht er in 1761/62 f 61.992,- is geïnd. Bij besluit van 17 december zijn in de pachtvoorwaarden van inkomende en uitgaande rechten, de toptafels en de herbergen enige veranderingen aangebracht. Betreffende de particuliere vaart en handel is bij besluit van 26 maart een verzoek van de kapitein-Chinees te Padang om jaarlijks een klein schip voor zijn landgenoten aldaar van Batavia naar Sumatra's Westkust te mogen zenden, afgewezen. Op 9 juli werd besloten om de reder van de jonk naar Limpho die om 1500 pikol peper vroeg, slechts 250 pikol toe te staan om de tolleren voor de Compagnie op die vaart en de inkomsten voor de kolonie daar niet te missen. Bij besluit van 19 september is de burger Thomas Nagul [fol. 1294] een pas naar Bengalen geweigerd. Hij voer echter toch uit, maar is door onkonde bij Tandjung Kait, even bewesten Batavia, gestrand. De commandeur van Bantam zond hem, en wat uit zijn sloep geborgen was, naar Batavia, waarop hij als matroos met de retourvloot is teruggestuurd. Zijn goederen zijn deels door de Compagnie overgenomen, deels verkocht. De opbrengst van f 492 is bij besluit van 2 december op een aparte rekening van hem in de negotieboeken opgenomen. Het verbod op de uitvoer van suiker is wegens voldoende voorraad te Batavia en op Java's Oostkust op 7 december opgeheven. Afhankelijk van de voorraad mogen vreemde Europeanen suiker, arak etc. alleen uit Compagnies pakhuizen ontvangen en niet meer van ingezetenen. De redenen staan in de geheime resolutie [fol. 1295] van 3 augustus. Over de Engelse en Franse oorlogssche-